

Trzy stolice Litwy w oczach Europejczyków

Młodzież po ukończeniu studiów technicznych uzyskuje dyplom i konkretny zawód. Dobrze jest, jeżeli inżynier lub technik, będący członkiem rodziny i zespołu pracowniczego, interesuje się literaturą, sztuką czy filozofią, doskonalą się duchowo. Na wydziałach wielu uniwersytetów technicznych wprowadzane są studia humanistyczne w postaci przedmiotów zarówno obowiązkowych, jak i do wyboru.

W dn. 12 października 2019 r., po zakończeniu Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Rola nauki i techniki w szybko zmieniającej się rzeczywistości” oraz po walnym zebraniu Europejskich Federacji Polonijnych Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych, grupa uczestników forum udała się na zwiedzanie trzech litewskich stolic: Wilna, Kiernowa i Trok. Wyprawa poświęcona została odkrywaniu śladów literackich na trasie podróżowania. W Wilnie uczestnicy udali się na Cmentarz na Rosie, złożyli kwiaty przy Mauzoleum Matki i Serca Syna, gdzie wykute są fragmenty utworów Juliusza Słowackiego. Na tej nekropoli spoczywają twórcy literatury polskiej, litewskiej, białoruskiej. Warto tu wymienić np. Euzebiusza Słowackiego, Światopełka Karpińskiego, Władysława Syrokomlę. Ten ostatni tak pisał o ojczyźnie:

*Ziemio moja rodzona, Litwo moja święta,
Żółtym piaskiem i drobną trawą przyrząśnięta.*

Inżynierowie zwiedzili Starówkę wileńską wpisaną na Listę Dziedzictwa Kulturowego UNESCO, w tym Ostrą Bramę, obejrzeni centrum miasta z uniwersytetem, katedrą i Pałacem Wielkich Książąt Litewskich.

Na trasie trzech litewskich stolic znalazła się dzielnica wileńska Zamczek (Pilaitė). Niegdyś był tu majątek, w którym na początku XIX w. mieszkała pisarka i malarka Anna Mostowska. Swoimi „powieściami grozy” torowała drogę A. Mickiewiczowi do romantycznego postrzegania świata. Ciechanowiszki i Suderwa też wzbudziły zainteresowanie zagranicznych gości, ponieważ w pierwszej miejscowości jest Izba Palm i działa zespół folklorystyczny „Cicha Nowinka” kierowany przez Janinę Norkūnienė, natomiast w drugiej znajduje się kościół pw. Trójcy Świętej, jedyny kościół na Litwie zbudowany w formie rotundy i posiadający nadzwyczaj dobrą akustykę.

Fot. 1. Uczestnicy walnego zebrania EFPSNT przy Mauzoleum Matki i Serca Syna na wileńskiej Rossie

Źródło: archiwum prof. dr. Wojciecha Stankiewicza.

Fot. 2. Na ścieżce krajoznawczej w Dąbrowie Dukszańskiej

Źródło: archiwum prof. dr. Wojciecha Stankiewicza.

Fot. 3. W deszczową pogodę przy gorącej herbacie uczestnikom wycieczki dopisuje humor

Źródło: archiwum prof. dr. Wojciecha Stankiewicza.

Fot. 4. Uczestnicy wycieczki uważnie słuchają znanego wileńskiego przewodnika dr. Józefa Szostakowskiego

Źródło: archiwum prof. dr. Wojciecha Stankiewicza.

Niemąło czasu poświęcono na zwiedzanie kościoła pw. św. Anny w Duksztach (znajdował się tu obraz – jak twierdzono – z paryskiego mieszkania A. Mickiewicza) i zabytkowego już cmentarza księży pijarów. Pobliska Dąbrowa Duksztańska powitała podróżnych spokojem i rzeźbami bożków pogańskich, ustawionych wzdłuż tzw. ścieżki mitologicznej, oglądano również duży kamień z rzekomo napisem runicznym.

Pierwsza stolica Litwy, Kiernów, powitała małomiasteczkowym spokojem. Dobrze zachowane stare grodziska zachwyciły podróżnych. Wczuć się w atmosferę średniowiecza pozwoliły słuchaczom strofy XVI-wiecznej kroniki Macieja Strykowskiego, który pisał:

*Kiernus sam nad Wiliją szeroko panował,
A od swego imienia gród Kiernów fundował.*

Z kolei w Trokach goście zwiedzili ekspozycję w Zamku na Wyspie, usłyszeli opisy tej miejscowości autorstwa Maironisa i A. Mickiewicza, który w „Grażynie” (1823) tak pisał:

*Widziałem pyszne Krzyżaków warownie,
Na które Prusak nie spojrzy bez strachu,
A przecież mniejsze od Witolda gmachu
Co jest na Wilnie lub Trockim jeziorze!*

Dr Józef Szostakowski